

det nu. Det er ikke Amtene, der i Reglen — jeg tror nok, man kan finde Eksempler paa, at et Amt har haft Koncessionen — bygge Baner. Der bliver ydet Understøttelse af Kommunerne — Amtskommunerne, Sognetkommunerne, Bykommunerne — og af private, og fra Begyndelsen af hidto de private jo endogsaa meget betydeligt. Jeg ved nok, at dette efterhaanden forsvinder mere og mere, og at det væsentligt bliver Kommunerne, der bidrage til Banerne; men det er et meget stort Spørgsmaal, om det er rigtigt. Det er meget tvivlsomt, om der ikke burde være den Bestemmelse i Lovene om private Jærnbaner, at der skulde være tegnet saa og saa meget af de private, for at de kunde belægge deres Interesse, selv om man kunde tænke sig Tvang anvendt over for Kommunerne, hvilket jeg vilde finde meget betænkeligt. Det er meget interessant for mig at høre det ærede Medlem sige: Nej! Pokker med den Frihed, lad os saa Tvang, saa komme vi bedst igennem, i alt Fald i dette Tilfælde. Det er ganske interessant, men det vilde dog være noget aparte at fastsætte Tvangsbestemmelser paa den Maade. Saa maatte vi i alt Fald have en Lov, som organiserede Banehygningen paa en helt anden Maade, end den hidtil har været. Jeg erkender for Resten, at fuldkomment er Systemet ikke, saaledes, som det foreligger, men det ærede Medlem maa jo indrømme og indrømme for Resten ogsaa, at der er bragt ikke saa lidt Orden ind i Systemet for de private Baners Bygning netop ved det foreliggende Lovforslag om disse, der er Kringten af flere Mars Overvejelser mellem Tingene, og som jo indeholder en Løsteparagraf, der vistnok vil blive udfyldt, inden Forslaget forlader Landsstinget, og som blev udfyldt i Fjor i Folketinget. Nu siger det ærede Medlem, at han vil sværme for, at det var Staten, der anlagde alle Baner i Stedet for, at det er private, der gøre det. Jeg vil dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at vi jo ikke ere saa grumme langt fra det Standpunkt, naar Staten tilstuder Halvdelen, og man desuden kommer til en billig Banehygning, men Anlægget er slet ikke for mig det brændende Spørgsmaal, det er Driften. Thi hvem der anlægge disse Baner, om Staten i større eller mindre Grad rækker sin Haand til selve Anlægget, er ikke for mig noget væsentligt. Men hvis Staten vilde overtage Driften af alle disse sekundære lokale Baner, saa vilde det vise sig meget fordelagtigt for Staten og lidet tilfredsstillende for de paagældende Egne. De kunne selv drive dem nogenlunde tilfredsstillende, men skal

Staten til at drive dem, saa skulle de drives ligesom Klampenborg Banen alle sammen, og det gaar ikke.

Th. Nielsen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: For en kort Bemærkning har det ærede Medlem Ordet.

Th. Nielsen: Den ærede Minister udtalte just ikke Forundring over, at der var et Alternativ, men han mente, at dette Alternativ med en Bane fra Mølvang til Vandel bortfaldt, naar man fik den anden Linie. Ja det er ganske rigtigt, saa bortfalder det. Det staar der kun, fordi man har været lidt bange for, at den store Sum penge ikke skulde kunne staves, og i saa Fald havde man den mindre Bane at gaa til, som man er vis paa, kan blive udført. Amtsrådet har derfor ogsaa taget den Stilling, at det har bevilget Tilskud til Alternativet: principalt til Vejledalslinien og subsidiært til den anden, den mindre Sum. Derfor staar den her, men Udgifterne ere jo nu ganske gode for Vejledalslinien, og nogen Skade kan det vel heller ikke gøre, at den anden staar der; den stod jo ogsaa paa det Forslag, vi fik fra Folketinget i Fjor.

Den ærede Minister undrede sig over, eller reitere, det var ganske interessant for ham at høre, at jeg vilde foreslå Tvang anvendt med Hensyn til Fordelingen. Ja, den ærede Minister gav mig egentlig selv det bedste Raaben i Hænde for dette Standpunkt. Han hævdede, at der ikke er saa stor Forskel paa Statsbaneanlæg med Tilskud fra de paagældende Egne og paa Privatbaner med Tilskud fra Staten. Nej, men netop fordi der ikke er saa stor Forskel, forekommer det mig ogsaa, at man over for Kommunerne kunde gaa den samme Vej som den, man gaar ved Statsbaneanlæg med Tilskud fra Egnen. Tvang kan der jo ikke ret vel være Tale om, thi Amtsrådets og Ministerens Fordelingsmyndighed bruges jo først, naar den paagældende Egn har erklæret sig for Banen, saa de vide, hvad de gaa til, og Amtsrådet og Landkommunerne ere jo ogsaa interesserede i at saa Fordelingen gjort saa ligelig som muligt mellem Kommunerne. Men det var for øvrigt kun en Hensiktsstilling, jeg fremkom med, og jeg tror for Resten, at man, ved det Baneforslag, som her foreligger, ret vel vil komme ud af det med den frivillige Fordeling, saa at de altsaa selv eres om det. Men der er andre Egne — saaledes hvor Banen skal gaa